

A LENGYEL LÉGIÓ AZ ISASZEGI CSATÁBAN

*Fel hát nép! A Tatra megett
a fehér sas már felszállt.
Egy a lengyel a magyarral;
a világ öt hadd csodálja!
Együtt kell nekünk küzdenünk,
Szabaddá csak így lehetünk.*

(Antoni Lange:
A Lengyel Légiónak dala)

vések emléktáblája a templom falán található emléktábla, mely Lengyelországban készült, és a lengyel kormány ajándékként érkezett Isaszegre. A lengyel Minisztertanács Hivatalának akkori vezetője, a Harci és Vértanúsági Emlékhelyeket Gondozó Tanács elnöke, Janusz Wiczorek miniszter segítségével, valamint a budapesti lengyel nagykövetség és Domszky Pál közreműködésével kapta Isaszeg lakossága. Az emléktáblát Tadeusz Hanuszek, akkori lengyel nagykövet avatta fel.

A Lengyel Légiónak igazi forradalmi katonákhoz méltó módon vettek részt a csatában. Parancsnokaik kiváló tisztek voltak, akik a napóleoni háborúk vagy az 1831-es felkelés után külföldre menekültek, s a francia katonai akadémiákon tanultak. A harcban a lengyel katonák általános elismerést vívtak ki maguknak feletteseik és bajtársaik körében. Elismeréssel szökött róluk Damjanich és Klapka is. Amikor pedig a csata után Kossuth Lajos Gödöllőn fogadta a katonák díszszemléjét, a Lengyel légiónak előtérbe vette a kalapját, és fedetlen fővel állt mindaddig, amíg a lengyel katonák el nem vonultak előtte. A lengyelek úgy érezték, hogy ez a gesztus a magyar forradalom vezérének irántuk tanúsított különleges megbecsülését bizonyítja. A magyar honvédek és a Lengyel légiónak győzelmének emléke ma is él az isaszegi lakosok emlékeztetésében.

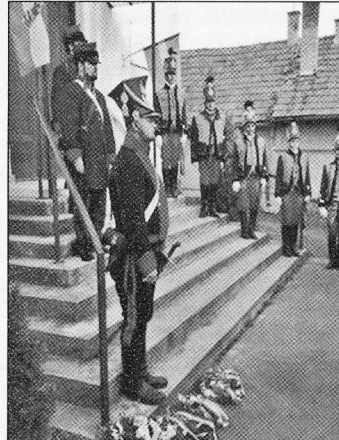
Dr. Dürr Sándor
Múzeumbarátok Köre, Isaszeg

2015. április 6-án, a csata évfordulóján Andrzej Kalinowski tanácsos, lengyel konzul virágot helyezett el a református templom falán lévő emléktáblánál
Fotó: Szendrő Dénes

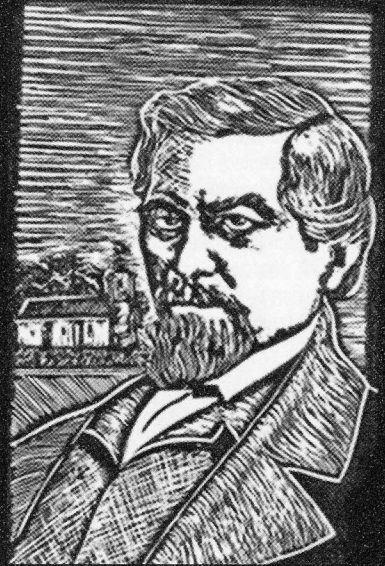
Minden évben megemlékezünk arról, hogy a Tavaszi Hadjárat első szakaszának döntő csatájára Isaszegen, 1849. április 6-án, nagypénteken kora délután került sor. A Lengyel Légiónak ebben az időben egy gyalogos zászlóaljából, egy ulánus századból és fél üteg tüzérségből állt. A gyalogosok parancsnoka Ignacy Czernik őrnagy, a lovasságé Poniński Władysław őrnagy, a tüzéreké Bentkowski Władysław hadnagy volt. Pontos adatok híján a lengyel erőket ebben az időben 650-700 főre becsülhetjük. A Lengyel Légiónak a magyar haderő egyik legkiválóbb hadosztályába osztották be. E hadosztály parancsnoka József Wysocki ezredes volt.

A lengyelek hősi helytállására emlékezteti az utókort az isaszegi református templom, a magyar szabadságtörekvések emléktáblája a templom falán található emléktábla, mely Lengyelországban készült, és a lengyel kormány ajándékként érkezett Isaszegre. A lengyel Minisztertanács Hivatalának akkori vezetője, a Harci és Vértanúsági Emlékhelyeket Gondozó Tanács elnöke, Janusz Wiczorek miniszter segítségével, valamint a budapesti lengyel nagykövetség és Domszky Pál közreműködésével kapta Isaszeg lakossága. Az emléktáblát Tadeusz Hanuszek, akkori lengyel nagykövet avatta fel.

„A magyar nép szabadságharcában 1849. április 6-án WYSOCKI JÓZSEF vezérletével a Lengyel Légiónak a túlerővel támadó ellenséggel szemben, ezen a helyen védelmezte a magyar tüzérség álláshelyét a küzdelem győzelmes befejezéséig. A csatában életüket vesztett lengyel hősök emlékére állították 1972. szeptember 24-én Isaszeg lakossága.”

„W okresie walki o wolność narodu węgierskiego 6-go kwietnia 1849 roku pod dowództwem JÓZEFA WYSOCKIEGO Legion Polski bronił placówki węgierskiej artylerii przeciwko przewadze nieprzyjaciół aż do zwycięskiego ukończenia walki. Ku pamięci polskich bohaterów poległych w bitwie pod Isaszeg. Mieszkańcy Isaszeg 24 września 1972 roku.”

Trojan Marian József grafikusművész linóleum-metszete Wysocki tábornokról. A háttérben az isaszegi Öregtemplom látható.

JÓZSEF WYSOCKI